

معاون عمران، حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری مشهد خبرداد

پایان مرحله نخست پردیس تئاتر مشهد

تا ۲۳۰ روز دیگر

فرزاد معاون عمران، حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری مشهد از پیشرفت فیزیکی هفده درصدی پروژه پردیس تئاتر مشهد خبر داد و گفت: با توجه به برنامه زمان‌بندی، فاز نخست این پروژه باید تا ۲۳۰ روز دیگر به پایان برسد.به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شهرداری مشهد، خلیل... کاظمی گفت: با اینکه از هفته گذشته بارش برف و باران باعث کند شدن فعالیت‌های عمرانی پروژه‌های شهری شده اما بیشتر پروژه‌ها به ویژه پردیس تئاتر از پیشرفت خوبی برخوردار است. در همین زمینه، تمهیدات لازم از جمله گرم کردن دیوارها با بخاری و پوشاندن با پلاستیک برای جلوگیری از یخ‌زدگی بتن‌ها انجام شده است. عملیات عمرانی پروژه پردیس تئاتر مشهد از هفتم آذر سال گذشته آغاز شده است. این پروژه ۱۲ هزار مترمربع زیر بنا و ۱۰ هزار مترمربع فضا برای توقفگاه خودرو دارد و سالن اصلی این مجموعه از ۵۰۰ مترمربع زیر بنا و ۷۰۰ صندوق‌برخوردار است. پیش‌تر احسان اصولی، رئیس کمیسیون فرهنگی، اجتماعی، زیارت، گردشگری و رسانه شورای اسلامی مشهد درباره پروژه پردیس تئاتر مشهد گفته بود: طبق جدول زمان‌بندی جدید، فاز اول پردیس تئاتر شهر مشهد شامل بلک‌باکس‌ها تا ۳۱ تیر ۱۴۰۰ آماده بهره‌برداری خواهد شد.او همچنین علت تأخیر سه ماهه‌نیمه از زمان آغاز عملیات اجرایی را مربوط به اختلاف نظر بین شهرداری مشهد و آستان قدس رضوی درباره کاربری زمین این پروژه دانسته بود.

راهیابی اثر فیلم‌سازان مشهدی به فجر

فرزاد **کوچک‌زاده:** مستند «آنجا سپیده دم» به کارگردانی محسن جهانی و هاشم مسعودی، فیلم‌سازان مشهدی که در جشنواره سینما حقیقت به بخش رقابتی رفته بود، به جشنواره فیلم فجر نیز راه پیدا کرد.این اولین بار است که در جشنواره فیلم فجر، فیلم‌های بلند جشنواره سینماحقیقت نیز دوری می‌شود و مستند «آنجا سپیده دم» که روایتگر تلاش‌ها و پشت صحنه کادر درمان در روزهای کرونایی است، این شانس را پیدا کرد که به عنوان فیلمی بلند، در جشنواره فجر حضور پیدا کند. مستند هفتاد دقیقه‌ای «آنجا سپیده دم» با فرم «سلفی بیوگرافی» با گوشی موبایل تهیه شده و روایتگر کوشش و زندگی پرستاران بخش کرونایی بیمارستان امام رضا(ع) مشهد است. محسن جهانی یکی از کارگردانان این اثر که مستندساز و پرستار بخش سوختگی بیمارستان امام رضا (ع) است، با اوج‌گیری کرونا، در خواست انتقال به بخش بیماران کرونایی بیمارستان را می‌دهد و در خط مقدم جبهه سلامت قرار می‌گیرد و ماجرا درست از همین جا آغاز می‌شود. از اسفند سال ۱۳۹۸، این اثر در مرکز مستند سوره حوزه هنری تهران تهیه شده است و مجری طرح آن دفتر شمشه فیلم مشهد است. همچنین تدوین آن را اسماعیل عزیزاده که سال گذشته جایزه بهترین تدوین جشنواره فیلم فجر را برای فیلم «شنائی پروانه» کسب کرده، انجام داده است. فردا در همین صفحه، گفت‌وگوی شهرآرا با محسن جهانی و هاشم مسعودی، کارگردانان «آنجا سپیده دم» را خواهید خواند.

اثر ۲ مشهدی در فهرست نامزدهای جایزه جلال

فرزاد نامزدهای نهایی سیزدهمین دوره جایزه ادبی جلال آل احمد در چهار گروه «داستان بلند و رمان»، «مجموعه داستان کوتاه»، «نقد ادبی» و «مستندنگاری» معرفی شدند که در بین آن‌ها دو نویسنده و پژوهشگر مشهدی در بخش‌های مستندنگاری و نقد ادبی، حضور دارند و اثرشان به مرحله نهایی راه یافته است. علی شمسا نویسنده و استاد دانشگاه علوم پزشکی مشهد، با سفرنامه «مظلوم میهن محبوب»(شفاف/۱۳۹۸) که روایت سفرهای او به انگلستان، لهستان، قبرس و ... در بخش مستندنگاری پذیرفته شده است. همچنین سیدمهدی رزقانی، استاد ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد با کتاب «تاریخ بدن در ادبیات»(سخن/۱۳۹۸)، که پژوهشی نو و بدیع درباره تلقی‌های مختلف درباره بدن در آثار شاعران، عارفان و هنرمندان است، در بخش نقد ادبی به مرحله نهایی راه یافته است.

جایزه ادبی جلال، جایزه‌ای دولتی است که به منظور معرفی آثار برگزیده ادبیات داستانی در ایران پایه‌گذاری شده و با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۸۷ نخستین دوره خود را در سالروز تولد آل احمد آغاز کرده. این جایزه از آن سال بدون وقفه ادامه داشته است و هر سال هم‌زمان با سالروز تولد جلال آل احمد، با انتخاب کتاب‌های برگزیده در زمینه‌های نامبرده به کار خود پایان می‌دهد.

برگزاری جشنواره مادران چشم انتظار

جشنواره ملی مادران چشم انتظار به همت مجتمع کانون‌های فرهنگی-هنری دانشگاه فردوسی مشهد برگزار می‌شود. این جشنواره در بخش‌های شعر کلاسیک، ترانه و داستان کوتاه با محورهای دلنتگی‌های مادرانه، در حسرت پدر، ایثار و شهادت، فرهنگ مادرشورایی و وطن‌دوستی تا پایان بهمن پذیرای آثار ارسالی خواهد بود.علاقه‌مندان برای ارسال آثار خود می‌توانند از طریق پست الکترونیک دبیر خانه جشنواره sheroadab.fum@gmail.com و نشانی شبکه‌های اجتماعی @poem-fum اقدام کنند.

همچنین علاقه‌مندان به شرکت در جشنواره می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر به وب‌سایت معاونت فرهنگی دانشگاه فردوسی مشهد به نشانی www.farhangi.um.ac.ir مراجعه کنند. نشانی دبیر خانه جشنواره ملی مادران چشم انتظار، مشهد، میدان آزادی، دانشگاه فردوسی، مجتمع کانون‌های فرهنگی-هنری و تلفن تماس آن ۰۶۴۷۹۰۶۴۳۸۸۰۵۱ است.

شهریار

روزنامه شهرامید وزندگی

شنبه ۲۲ شهریور ۱۳۹۹

شماره ۳۳۳۳

۱۵

فرهنگ و هنر

پیر فرزانه فروتن

بازخوانی زندگی و اندیشه استاد احمدی بیرجندی به مناسبت سالروز درگذشتش

امید حسینی‌نژاد

زندگی در مکتب حقایق پیش ادیب عشق/هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی (حافظ)عشق و علاقه به کتاب و تحصیل علم از گذشته‌های دور در بین اندیشمندان اسلامی رواج داشته است. این عشق به کتاب و کتاب‌خوانی تا جایی است که عالم بزرگ ابوالحسن علی بن احمد فاللی از علمای قرن پنجم هجری قمری به دلیل تنگ‌دستی مجبور می‌شود نسخه‌ای نفیس از کتابی را به فروش برساند تا برای امرار معاش خود به مشکل نخورد. وی در ابتدای این نسخه شعری عاشقانه در وصف کتابش نوشته که ترجمه فارسی آن را نقل می‌کنیم. وی می‌گوید: «بیست سال با او انس داشتم و فروختم. ناله من بعد از آن کتاب طولانی خواهد بود گمان نداشتم که روزی آن را بفروشم حتی اگر قرض‌هایم مرا جاودانه محبوس سازد اما به دلیل ناتوانی و ناداری و دختر کاتم مجبور به فروش آن شدم» ناله‌های دردناک این عالم بزرگ برای فروختن کتابش برای رفع مشکلات مالی نشان دهنده عشق و علاقه بالای علمای اسلامی به کتاب‌هایشان است.

در دوران معاصر نیز عالمان بسیاری در بین ما زندگی می‌کنند که همین علاقه زیاد به کتاب در آن‌ها جاودانه شده است. استاد احمد احمدی بیرجندی یکی از این نادره مردان روزگار ما بود که زندگی خود را وقف علم‌اندوزی و تربیت شاگردان بسیاری کرد.

- بزرگ‌مردی از خطه بیرجند

او زاده مهر سال ۱۳۰۱ خورشیدی در شهر فرهنگ دوست، بیرجند است. در خانواده‌ای روحانی متولد شد. کودکی رادر دامن لطف پدر و مادر گذرانده پنج سال بعد به مکتب‌خانه آخوند تخت‌کش سپرده شد و در یک سال دانش‌های آن روز مکتب‌خانه را فرا گرفت. آنگاه به مدرسه شوکتیه رفت و در سال ۱۳۱۷ فارغ‌التحصیل شد. آنگاه رهسپار دانشسرای مقدماتی شد و سال بعد به تدریس در همان دبیرستان پرداخت. شوق ادامه تحصیل باعث شد با تمامی مشکلات رهسپار تهران گردد تا در رشته زبان فرانسه مشغول تحصیل گردد. پس از چهار سال به بیرجند بازگشت و مدت ۱۴ سال به تدریس پرداخت که پنج سال آن سرپرست دانشسرای مقدماتی بود. در شهریور ۱۳۲۴ به شوق همجواری با آستان مقدس حضرت رضا(ع) خود را به مشهد منتقل کرد و از آن پس به دلیل از رونق افتادن زبان فرانسه، در دبیرستان فیوضات و مراکز تربیت معلم و دانشسرای مقدماتی ادبیات، فلسفه و روان‌شناسی تدریس می‌کرد. در همین ایام نیز به دلیل احساس نیاز در موضوعات نگارش، دستور زبان فارسی، مباحث فلسفی و دینی اثری را نیز عرضه کرد. هم‌زمان از سال ۱۳۴۸ به بعد در دانشکده الهیات و معارف اسلامی مشهد نیز به تدریس زبان فرانسه اشتغال داشت تا آنکه در سال ۱۳۵۶ به دلیل ناتوانی جسمی منقاضی بازنشستگی شد اما به دلیل اعتبار و شهرت وی با تقاضای استاد موافقت نشد

● عشقی ریشه‌دار به کتاب

تأثیرپذیری از پدرش علاقه‌وافر ی به کتاب و کتاب‌خوانی داشت به گونه‌ای که این علاقه سبب شد تا در دوران دبیرستان عضوانجمن کتابخانه شود. او در این باره می‌نویسد: «وقتی کلید کتابخانه را به من تحویل دادند؛ گویی کلید بهشت را به من سپرده‌اند.» وی در توصیف کتاب‌خوانی‌اش بیان می‌دارد: «من به خوشحالی زایدالوصفی به جان کتاب‌ها می‌افتادم، یکی را می‌خواندم و دیگری را بر می‌داشتم، خود را مطلق‌العنان در انتخاب کتاب می‌پنداشتم و در حقیقت کتاب بازی می‌کردم. عادت من این بود که وقتی کتابی را می‌خواندم با ممداد در پایان کتاب می‌نوشتیم: این کتاب را در شب یا روز فلان از اول تا به آخر خواندم

و به‌عنوان دبیر جانشین و راهنمای معلمان مشغول به کار بود. سرانجام در آستانه پیروزی انقلاب بازنشسته شد. پس از انقلاب نیز مدتی مدیریت مجله آموزش و پرورش خراسان را عهده‌دار شد. از سال ۱۳۶۲ تا ۱۳۶۹ نیز سرپرست کتابخانه‌های جامع گوهرشاد مشهد گردید. از سال ۱۳۶۹ تا آخرین لحظات عمر در بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس مشغول پژوهش و تألیف بود، تا آنکه در ۲۴ آذر سال ۱۳۷۷ پس از چهارده روز بستری بودن بر اثر سکته مغزی در بیمارستان قائم مشهد درگذشت.

● عشقی ریشه‌دار به کتاب

استاد احمد احمدی بیرجندی در طول زندگی پر برکتش بیش از ۱۰۷ کتاب و مقاله به رشته‌تحریر درآورد. برخی از این آثار عبارت هستند از: اشک خون: مناقب و مرآئی حضرت سیدالشهداءعلیه‌السلام امامت و رهبری باقران آشناشویم پرتوی از سیمای تابناک علی‌علیه‌السلام

● پرتوی از سیمای تابناک علی‌علیه‌السلام

و امضا می‌کردم.» احمدی این علاقه شدید را مدیون استاد بزرگ خودسید محمدفرزان می‌داند. استاد فرزانه از اندیشمندان بزرگ و قرآن‌پژوهان محقق دوره معاصر است. علاوه‌بر تأثیرپذیری در منش اخلاقی، شاگردی در مکتب استاد فرزان سبب آشنایی او با شیوه‌های دقیق تحقیق و پژوهش شد. او از استادش درباره کتاب‌خوانی چنین نقل می‌کند: «با چیزی را نخوانید و نور چشمتان را به هدر ندهید یا اگر تصمیم گرفتید کتاب یا مقاله‌ای را بخوانید کاملاً دقت کنید. یک صفحه‌خواندن و فهمیدن بهتر است از صدها صفحه کتاب که بخوانی و نفهمی. غرض فهم و ادراک است نه زیاد خواندن.»

- معلمی وارسته و صاحب‌نفس

احمد احمدی بیرجندی سال‌های سال در مدارس و دانشگاه‌های مختلف به تربیت شاگردانی کوشا و محقق پرداخت. اخلاق نیکوی او در رویارویی با شاگردانش همیشه در ذهن و خاطر آنان جاودانه مانده است. دکتر محمدجعفر یاحقی یکی از شاگردان او می‌گوید: طنین رسای صدا یش، وقتی در محثی با فروتنی و انصاف علمی تمام اظهار نظر می‌کرد، برایم گوش‌نواز و از همان آغاز احترام‌انگیز بود. ادب و اخلاقش بس که دم دست و در طبق اخلاص بود، هر بی‌انصافی بیگانه با اخلاقی را به تواضع و احترام وا می‌داشت. منش والا و فیض سکناتش از او در نظرم انسانی شایسته و معلمی توفیق‌مند ساخته بود که هر چه به او نزدیک‌تر می‌شدم به این توفیق ایمان بیشتری پیدا می‌کردم. علاقه به پیامبر اکرم(ص) و اهل بیت(ع) همیشه در دل و جان او می‌جوشید. این علاقه را در دل و قلب شاگردانش نیز جاودانه کرد. دکتر محمدمهدی ناصح درباره این عشق و علاقه ناب استادش می‌گوید: «اعتقاد مذهبی و ایمان درست و دین‌باوری استاد به گونه‌ای دیگر بود. هر بار که سخنی از امامی معصوم نقل می‌کرد، احش دگرگون می‌شد. سینه‌اش وسعت پیدا می‌کرد، نفوس قوت می‌گرفت، لبانش به لرزش می‌افتاد و بغض‌گلویش را می‌فشرد. اخلاص او در عشق به ائمه اطهار همیشه گونه‌ای از ارتباط مریدی و مرام‌داری را به ذهن می‌رساند. همین حس ناب استاد به اهل بیت(ع) سبب شد تا به دلیل وجودنقل‌های نادرست درباره امام علی(ع) در منظومه «خاوران نامه» ابن‌حسام خوسفی دست از تصحیح این کتاب بکشد. دکتر محمدجعفر یاحقی می‌گوید: «در همان سال‌های دهه پنجاه و پیش از آنکه به دانشکده ادبیات رفت و آمد و بازنده‌یاد غلامحسین یوسفی حشر و نشر داشته باشد، گویا به تشویق یوسفی بر آن شده بود که خاوران نامه ابن‌حسام خوسفی را- همان که دیوانش را بالاخره در این نیمه دوم حیات پربارش به سرمایه اوقاف خراسان به پاکیزگی چاپ کرد- تصحیح و چاپ کند. یک روز که یوسفی- گمانم سال ۱۳۵۴-۵۵- در حضور جمعی، که من هم کمترینش بودم پیشرفت کار را از او جویا شد، ناگهان احمدی با لحنی مؤدبانه

از او مقالات متعددی در مجلات مختلف علمی منتشر شده است. او در مقاله مهمی با عنوان «بحثی در نقد و انتقاد» که در مجله کتاب ماه ادبیات به بهانه یادکردی از او منتشر شده نکات مهمی درباره نقدهای روشمند و اخلاقی خاطر نشان کرده است. او در بخشی از این مقاله می‌نویسد: «وقتی اثری از محکم نقد زده می‌شود باید توصیف کاملی از آن به دست داده شود و همچنان که درباره معنی و مفهوم و باطن (fond) آن بحث می‌شود باید درباره ظاهر و الفاظ آن (forme) نیز قضاوتی به حق انجام شود.» وی درباره اصول اخلاقی حاکم بر روح منتقد می‌گوید: «از لحاظ اخلاقی آنچه بیش از همه چیز برای منتقد لازم است روح انصاف در علم و بی‌طرفی در قضاوت می‌باشد، احساس عدالت و انصاف و توجه به‌دان منتقد را وادار می‌کند که اصل درستی و صداقت را در همه حال حاکم بر خویش بداند و قدمی از آن فراتر ننگارد.» بانگاهی به مقالاتی که او در نقد برخی کتاب‌ها نوشته است می‌توان دریافت که خود نیز در نقد برخی کتاب‌ها به اصولی که به عنوان مهم‌ترین اصل‌های یک منتقد برشمرده بایدند بوده است.

وی در یادداشتی که در نقد و بررسی کتاب «دیوان نزاری قهستانی» به تصحیح استاد دکتر مظاهر مصفا نوشته است پابیندی به این اصول اخلاقی را به نمایش گذاشته است. او ابتدا در ارج‌گذاری تلاش دکتر مصفا می‌نویسد: «بسیاری از ویژگی‌هایی که دکتر مظاهر مصفا در سراسر راه وی نقل کرده است، تازگی داشت که هریک از آن‌ها نیاز به بررسی اشعار وی دارد که استاد مظاهر مصفا در دیباچه، با کوششی کم‌نظیر و با استقامتی باورنکردنی ولی واقعی و عینی، از لفظ و ادعا به دلیل و برهان و شواهد بسیار آن‌ها را به مرحله تحقیق رسانده‌اند.» اما سراسر در نقد خود به برخی کاستی‌های این تصحیح می‌نویسد: «استاد دکتر مظاهر مصفا در متن دیوانی که به هر صورت، مورد قبولشان بوده است نیز تغییراتی در شیوه املا به دلخواه داده‌اند که ظاهراً جایز نیست.» ایسن رواداری و انصاف در نقد اثری علمی از ویژگی‌های پژوهش‌انی این استاد بزرگ بوده است.

- پند و عبرت: شامل مسائل تاریخی، دینی و اخلاقی
- چهارده اختر تابناک: زندگانی چهارده معصوم (ع) (این اثر به زبان انگلیسی نیز ترجمه شده است)
- خداپرستی در شعر فارسی
- دانه و پیمانه: شامل داستان‌هایی از عارفان بزرگ، سنایی، عطار، مولوی، سعدی.
- شعر در زندگی
- مناقب علوی در شعر فارسی

این جشنواره‌ها می‌توان به رویداد نمایشگاه بین‌المللی «یاس یاسین» اشاره کرد که با حضور استادان و داوران بین‌المللی و هنرمندان ۱۲ کشور و ۲۵۰ اثر برگزار شد. حیدری با ابرار از خرسندی درباره میزبانی مشهد از این رویداد بین‌المللی گفت: این نمایشگاه باید با مشارکت حداکثری هنرمندان و فعالان عرصه خطاطی هنر برگزار شود و مجموعه‌هایی مانند انجمن خوش‌نویسان نیز با اشراف کامل به موضوع بتوانند نقش آفرینی و مشارکت کنند. این رویداد به صورت مجازی و حضوری برگزار خواهد شد.

شکل برگزار شود. او از این نمایشگاه به‌عنوان رویدادی جهانی یاد کرد که در حوزه میراث معنوی ایران اسلامی در حال شکل‌گیری است و گفت: خراسان بزرگ به‌واسطه آثار تمدنی که داراست، از دیرباز یکی از مراکز مهم و ارزشمند هنر خوش‌نویسی بوده و چهره‌های ماندگاری در حوزه خطاطی از این دیار برخاسته‌اند. به گفته رئیس شورای شهر مشهد تاکنون جشنواره‌های خوش‌نویسی متعددی در سطح ملی و بین‌المللی به میزبانی مشهد، از سوی انجمن‌های تخصصی و نهادهای غیردولتی برگزار شده است. از جمله

به گزارش خبرنگار ما به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی شورای اسلامی مشهد، محمدرضا حیدری در کمیته مشورتی اولین نمایشگاه و کنفرانس جهانی خوش‌نویسی کشورهای مسیر جاده ابریشم که با عنوان «رقص قلم» در بهمن برگزار خواهد شد گفت: با توجه به زمان کم پیش‌رو برای برگزاری این رویداد، باید از ظرفیت‌های مختلف برای تحرک فضای فرهنگی در مشهد استفاده شود و با اطلاع‌رسانی مناسب به خوش‌نویسان، از سوی حوزه اجرایی، این نمایشگاه و کنفرانس جهانی خوش‌نویسی کشورهای مسیر جاده ابریشم به بهترین

گروه فرهنگ «رقص قلم» عنوان اولین نمایشگاه و همایش بین‌المللی خوشنویسی راه ابریشم است که قرار است تا کمتر از دو ماه دیگر به میزبانی مشهد برگزار شود. از این‌رو رئیس شورای اسلامی شهر مشهد بر اهمیت این نمایشگاه تأکید کرد و گفت: مدیریت شهری مشهد آمادگی حمایت از جشنواره بین‌المللی «رقص قلم» را دارد.